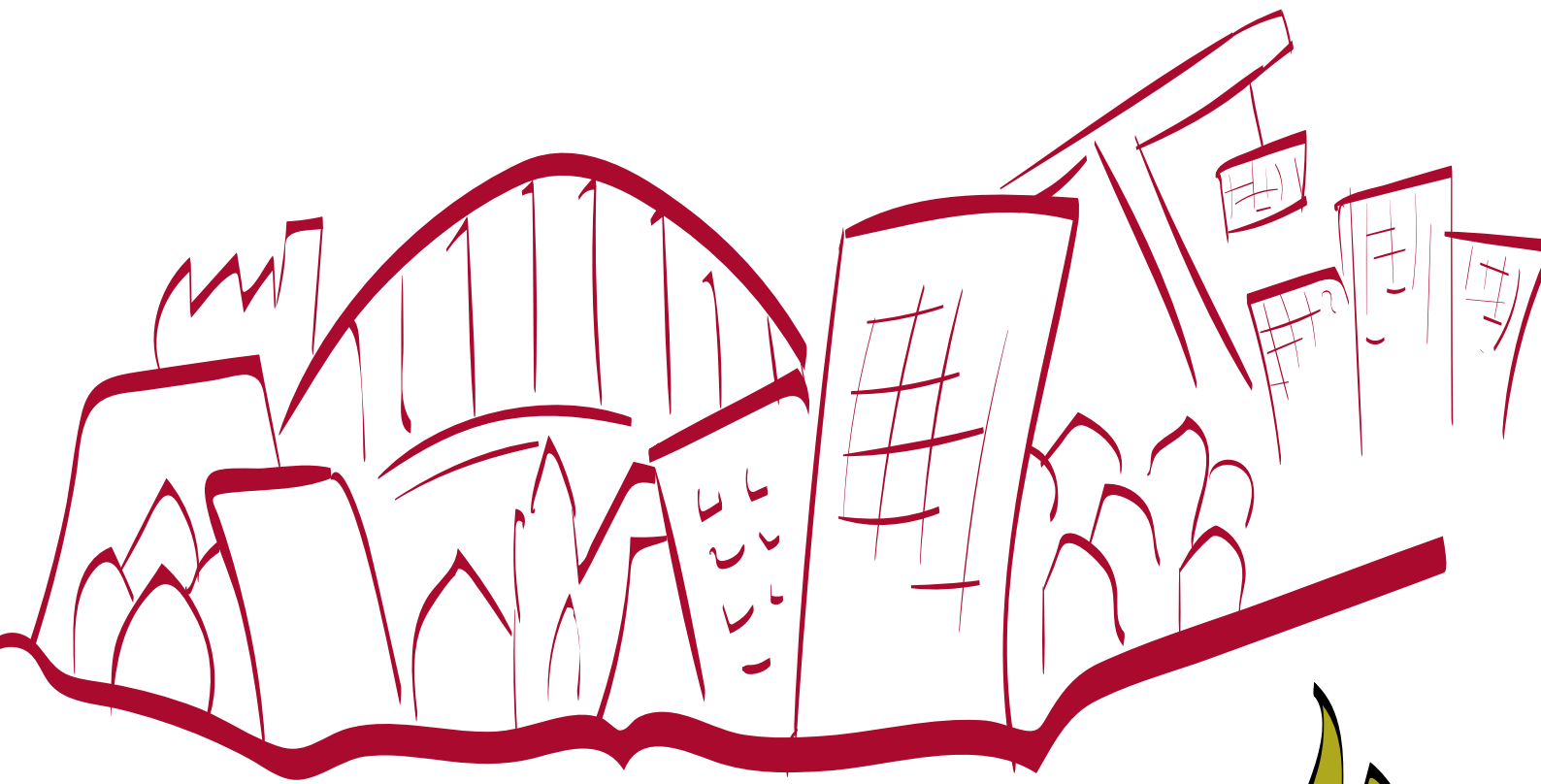

Nijmegen

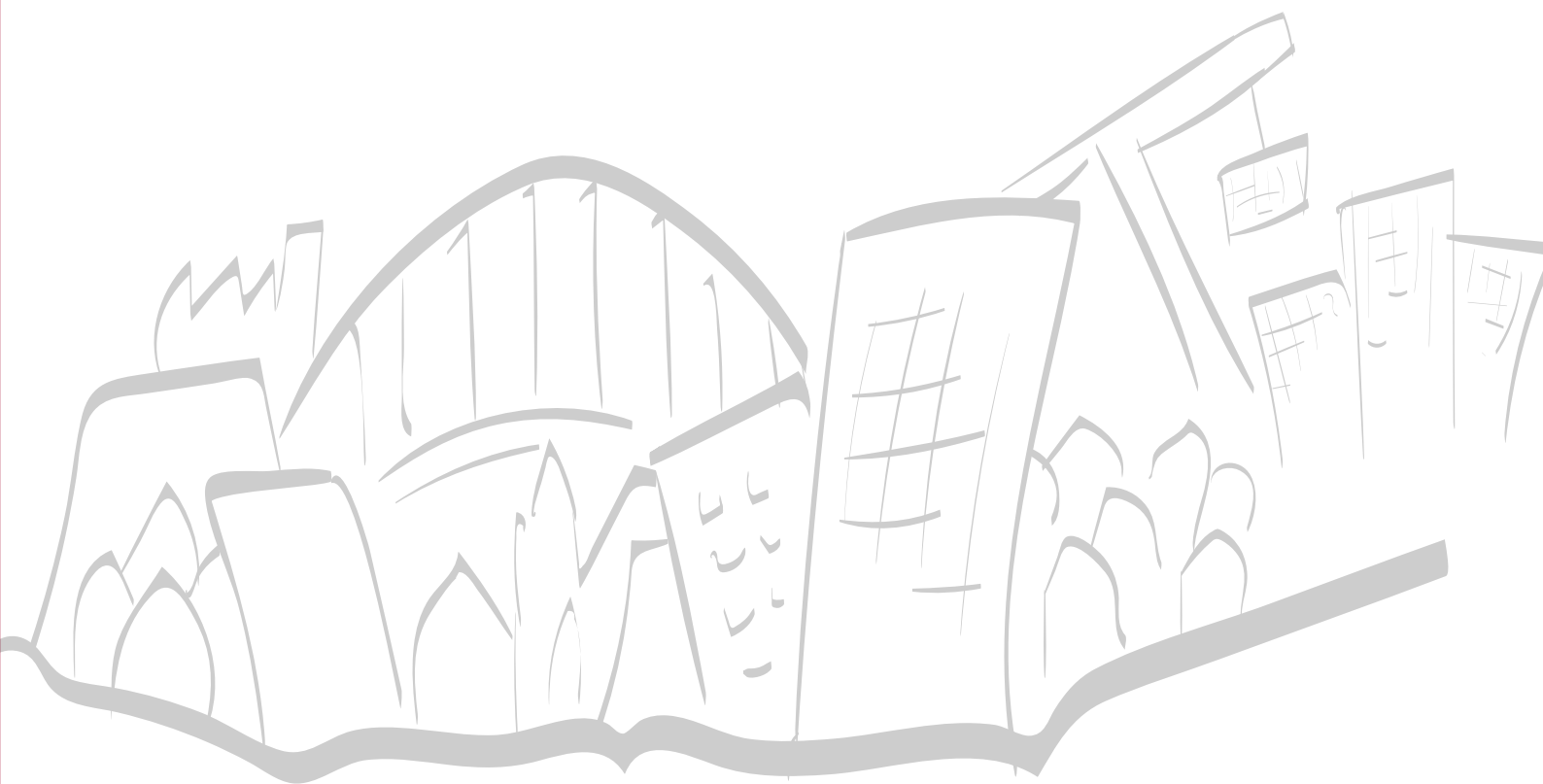
ACTIEPLAN

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Aanleiding en achtergrond	6
3.	Duurzaamheidsambities van onze organisatie en relatie met ander beleid	8
4.	Wat we al echt goed hebben gedaan, wat we blijven doen en wat we gaan oppakken	10
4.1.	Organisatiedraagvlak, leren en communicatie	11
4.2.	Klimaatbewust	14
4.3.	Circulariteit	16
4.4.	Biobased	18
4.5.	Social return en Internationale Sociale Voorwaarden	20

1. Inleiding

Duurzaamheid staat natuurlijk al jaren op onze agenda. Dat is dan ook uitgebreid terug te lezen in verschillende documenten, zoals het Inkoopbeleid 2016, Duurzaamheid in Uitvoering 2013-2017, de stads- en structuurvisie, het coalitieakkoord 2014-2018, de verklaring Groen, gezond en in beweging (2017) en het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2023.

In de genoemde visies en beleidsdocumenten zijn onder andere de volgende doelen geformuleerd:

- **Nijmegen energieneutraal in 2045 en klimaatbestendig in 2050;**
- **Werken aan een duurzame economie;**
- **Het realiseren van een duurzame, leefbare, welvarende en gezonde stad;**
- **Onze eigen organisatie verduurzamen.**

Door als organisatie duurzaam of maatschappelijk verantwoord in te kopen dragen we bij aan de realisatie van deze doelen. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) betekent dat we bij de inkoop van producten, diensten en werken de effecten op people (mensen), planet (planeet/milieu) en profit/prosperity (winst/welvaart) meenemen.

Wij mogen ons op nationaal niveau bij de top rekenen als het op MVI aankomt. Social return, sociaal ondernemerschap, circulariteit, energietransitie, duurzame energie en Fairtrade worden al in onze aanbestedingen toegepast. We doen heel veel, maar we hebben niet altijd even duidelijk wat we nu allemaal precies doen of gaan doen. Dit actieplan brengt hier verandering in aan en het geeft focus aan ons MVI-beleid.

Het actieplan gaat opeenvolgend in op de aanleiding en achtergrond van het Manifest en Actieplan MVI, onze huidige ambities op het gebied van duurzaamheid, het daarop aansluitende beleid en de daadwerkelijke actiepunten, verdeeld in vijf categorieën, die bestaan uit wat we al echt goed hebben gedaan, wat we blijven doen en wat we gaan oppakken.

Wat we al echt goed hebben gedaan

Wat we blijven doen

Wat we gaan oppakken

2.

Aanleiding en achtergrond

Op 8 december 2016 hebben we het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ondertekend. Hiermee hebben we ons gecommitteerd aan het opstellen en publiceren van dit Actieplan MVI. Het actieplan kan dienen als een 'uithangbord' en als positieve stimulans om te laten zien wat we op dit vlak doen en op welke onderdelen we extra inspanning gaan leveren.

Per jaar kopen we voor om en nabij 400 miljoen euro aan producten, diensten en werken in. Het inkoopproces raakt praktisch iedereen binnen onze organisatie. Denk hierbij aan leadbuyers, budgethouders en projectleiders. Het actieplan heeft betrekking op alle lagen van de organisatie en niet te vergeten alle externe partijen die te maken krijgen met ons inkoopproces.

Het doel van het actieplan is de effectiviteit en de impact van MVI in onze organisatie vergroten door de ambities concreet vast te leggen, kenbaar te maken en vervolgens uit te voeren. Dit moet bereikt worden door concrete, intern gedragen actiepunten te formuleren die haalbaar zijn binnen nu en 31 december 2020 en bovendien ook meetbaar en realistisch zijn (SMART-principe). De doelstellingen van het actieplan dragen bij aan het bereiken van de doelen die in het Manifest MVI vermeld staan en sluiten aan bij onze beleidsambities:

- **Tegengaan van klimaatverandering, door klimaatmitigatie en met aandacht voor klimaatadaptatie;**
- **Realiseren van een circulaire economie;**
- **Verminderen van milieudruk;**
- **Beschermen en duurzaam benutten van natuurlijk kapitaal;**
- **Verduurzamen van de bedrijfsvoering van overheden;**
- **Verduurzamen van product- en marktketens;**
- **Stimuleren van hernieuwbare energieopwekking en energie-efficiëntie;**
- **Toepassing van biobased grondstoffen en materialen;**
- **Stimuleren van innovatie, waarbij de overheid als launching customer optreedt;**
- **Tegengaan van mensenrechtenschendingen, betalen van een leefbaar loon en verbeteren van arbeidsomstandigheden in de wereldwijde waardeketens;**
- **Social Return On Investment (SROI).**

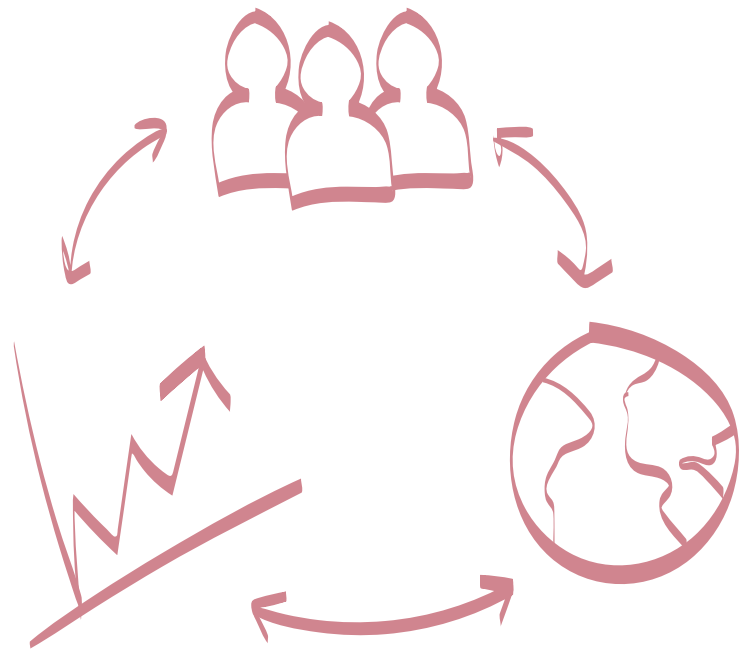
Het Actieplan MVI heeft geen directe kosten tot gevolg. Het implementeren van en het committeren aan de geformuleerde actiepunten vragen eerder een tijdsinvestering dan een kosteninvestering. Hierbij moet wel gezegd worden dat bij aanbestedingen en inkoopopdrachten die in bepaalde mate gefocust zijn op MVI (en dan met name sociale en fysieke duurzaamheid) het kan voorkomen dat ze op de korte termijn een grotere investering vragen, maar op langere termijn een gunstig effect hebben op financiën, maatschappij en met name sociale en fysieke duurzaamheid.

3.

Duurzaamheids-
ambities van onze
organisatie en relatie
met ander beleid

We hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan. In vele beleidsdocumenten van verschillende beleidsvelden speelt duurzaamheid, in welke vorm dan ook, een aanzienlijke rol. Het resumé hieronder geeft een beeld van het beleid aangaande MVI binnen onze organisatie.

Wij vinden MVI belangrijk omdat we daarmee duurzaamheid, innovatie, werkgelegenheid en bedrijvigheid stimuleren. Bij de inkoop passen we in ieder geval de minimale landelijke duurzaamheidscriteria toe van PIANOo, het nationale expertisecentrum voor aanbesteden. Echter bekijken we samen met de marktpartijen ook of zij meer kunnen en willen bieden dan deze minimale eisen. Het gesprek daarover voeren we het liefst aan de voorkant, bijvoorbeeld via marktconsultatie. Om het gehele beleid overzichtelijk te houden, wordt het verdeeld in 'de 3P's':

People

Onze ambitie is om zoveel mogelijk mensen fatsoenlijk betaalde arbeid te laten verrichten en het aantal mensen te verminderen dat afhankelijk is van een uitkering. Mensen die een duwtje in de rug nodig hebben bij het (opnieuw) toetreden tot de arbeidsmarkt worden daarbij geholpen. Bij alle relevante aanbestedingen worden dan ook, mits er geen financiële of technische belemmeringen zijn, duurzaamheidscriteria toegepast. Onze leveranciers moeten zich houden aan de normen en waarden op sociaal-maatschappelijk gebied die in Nederland gangbaar zijn. Hierbij stellen wij in beginsel de eis dat 5% van de opdrachtwaarde wordt ingezet voor SROI-activiteiten; bij opdrachten met een grote toeleveringscomponent, is dit 7% van de loonsom.

Planet

We richten ons op het realiseren van een duurzame, leefbare, welvarende en gezonde stad. Hierop volgend willen we in 2030 een energieneutrale organisatie zijn, in 2045 een energieneutrale stad en in 2050 een klimaatbestendige stad. Om deze doelen te bereiken moeten we onder meer energie besparen, duurzame energie opwekken en de uitstoot van CO2 reduceren. In het verlengde hiervan willen we meer circulair inkopen. Daarnaast worden gemaakte afspraken op grond van het FSC-convenant, de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR) methodiek en Nijmegen als Fairtrade-gemeente nagekomen. Het thema Groen, gezond en in beweging, kan doorwerken in aanbesteding van bijvoorbeeld ontwikkeling en groot onderhoud van gebouwen en openbare ruimte.

Profit

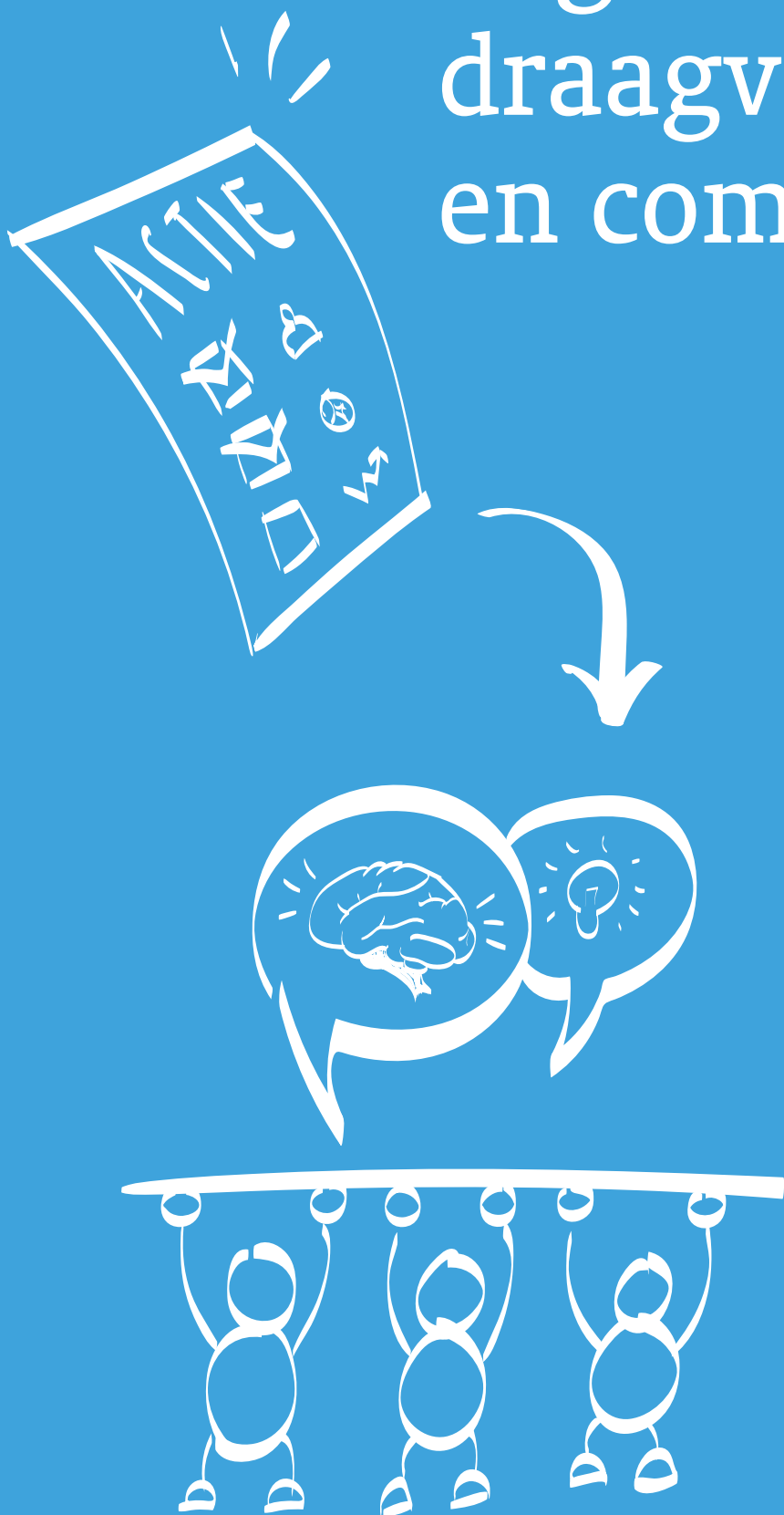
We werken aan een duurzame, bij voorkeur circulaire, economie, vervullen waar mogelijk een voortrekkersrol en staan open voor nieuwe ontwikkelingen, technieken en innovatieve aanbestedingsmogelijkheden. Door als launching customer op te treden kunnen we een innovatief product of innovatieve dienst een kans geven zich te bewijzen. Onder andere start-ups zijn gebaat bij deze werkwijze. Daarnaast hebben we de Tenderboard in het leven geroepen. Hierin worden kansen, belemmeringen en dilemma's aangaande MVI en specifieke aanbestedingsprojecten besproken.

4.

Wat we al echt
goed hebben
gedaan, wat we
blijven doen en
wat we gaan
oppakken

4.1

Organisatie- draagvlak, leren en communicatie

Wij streven naar het volledig inbedden van MVI (van incidentele naar structurele toepassing) in onze organisatie en het uiteindelijk niet meer nodig hebben van een Actieplan MVI.

Hierbij is het van belang dat we blijven investeren in het creëren van draagvlak, het ontwikkelen van onze kennis en vaardigheden op het gebied van MVI en het duidelijk communiceren over deze zaken, zowel intern als extern.

Wat we al echt goed hebben gedaan

- ✓ We hebben MVI doelstellingen in ons Inkoopbeleid (2016) verankerd.
- ✓ We nemen deel aan de Green Deal 'Duurzaam GWW' en hebben in dat kader een Actiejaarplan opgesteld.
- ✓ We nemen deel aan de Focusgroep voor Inkopen Duurzame Elektriciteit van PIANOo.
- ✓ Bij de aanbestedingen 'Duurzame elektriciteit' en 'Openbare verlichting' hebben wij de BVP-methode toegepast (Best Value Procurement) en de markt maximale ruimte geboden om MVI-doelstellingen te realiseren.
- ✓ We behoren tot de eerste groep ondertekenaars van het Manifest MVI.

Wat we blijven doen

- ➡ Door middel van de verplichte ISN (inkoopstartnotitie) vragen we standaard aandacht voor de verschillende aspecten van MVI. De budgethouder/inkoper vult deze in de strategische fase in en neemt zodoende MVI aspecten direct al in de overwegingen mee.
- ➡ Lijnverantwoordelijkheid voor het inkoopbeleid hebben wij belegd bij leadbuyers. Het MVI-beleid en daarmee ook het Actieplan MVI vormt een vast aandachtspunt van het periodiek leadbuyersoverleg.
- ➡ Voor inkopen waarbij MVI-doelstellingen onderling of met andere doelen conflicteren organiseren we Tenderboards.
- ➡ We passen bij elke aanbesteding de minimale en landelijke duurzaamheidscriteria van PIANOo toe.
- ➡ Via de Nijmeegse Duurzaamheidsladder stellen we gunningscriteria op waardoor marktpartijen zich op het gebied van duurzaamheid kunnen onderscheiden.
- ➡ In het inkoopproces vindt standaard afstemming met adviseurs Duurzaamheid en SROI plaats.
- ➡ Wij investeren in kennis over MVI door deel te nemen aan Communities of practices (COP's), workshops, congressen en bijeenkomsten aangaande MVI om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen op dit vlak, te leren van andere organisaties en onze eigen ervaringen te delen.
- ➡ Door middel van het veelvuldig toepassen van marktconsultaties blijven we alert op nieuwe ontwikkelingen en stimuleren wij de markt om op onze beleidsdoelstellingen in te spelen.

Ketens van samenwerking

Door gericht te zoeken naar ketens van samenwerking (waarin leveranciers, marktpartijen, opdrachtgevers, brancheverenigingen etc. vertegenwoordigd zijn) en daaraan deel te nemen, krijgen we meer inzicht in de mogelijkheden op het gebied van MVI en duurzaamheid in bepaalde markten. De deelname aan de Betonketen Arnhem - Nijmegen en het eisen van 15% circulair beton bewijst dat deze ketens van samenwerking kansen bieden.

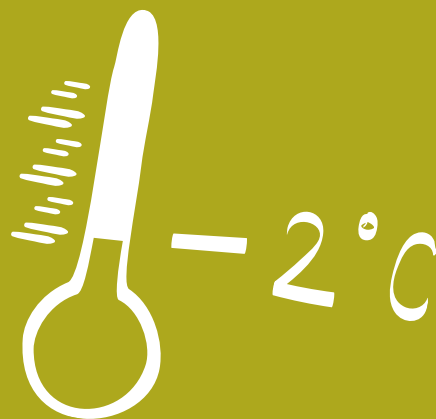
Ook op het gebied van social return bestaan hier mogelijkheden. In de technische sector bijvoorbeeld is er een tekort aan technisch opgeleid personeel. Door samen met leveranciers, marktpartijen, opdrachtgevers, brancheverenigingen en onderwijsinstellingen af te stemmen waar de problemen liggen en elkaar hierin tegemoet te komen, kunnen mogelijkheden als BBL-trajecten (Beroeps Begeleidende Leerweg) en pouleconstructies onderzocht worden.

Wat we gaan oppakken

- De Nijmeegse Duurzaamheidsladder gaan wij in 2018 evalueren en actualiseren.
- We voeren in 2018 een verkenning uit naar de budgettaire mogelijkheden om duurzamer in te kopen door gedifferentieerde inzet van beschikbare onderhouds- en investeringsmiddelen in relatie tot Total Cost of Ownership (TCO).
- We intensiveren de communicatie, zowel intern als extern, over duurzame inkoop. We stellen hiervoor in 2018 een communicatieplan op en voeren de daarbij horende acties uit.
- We zetten in 2017 een expertpoule op met medewerkers die vanuit hun ervaringen op verzoek projectondersteuning kunnen geven bij het toepassen van MVI.
- We nemen met meerdere vertegenwoordigers deel aan de Circulair Inkopen Academy in 2017/2018.
- Jaarlijks kennen we een award toe voor de meest inspirerende MVI-aanbesteding, te beginnen in 2018.
- We onderzoeken in 2018, in samenspraak met de markt, of ISO 20400 en 14001 zinvolle instrumenten zijn bij aanbestedingen.
- We evalueren en actualiseren jaarlijks (de voortgang van) het Actieplan MVI ten behoeve van de directie en ons college.
- We doen actief mee aan de benchmark vanuit het Manifest MVI. Hierdoor kunnen goede voorbeelden en knelpunten bij de uitvoering van het actieplan actief uitgewisseld worden met andere ondertekenaars van het Manifest MVI.
- We organiseren jaarlijks meerdere sessies met wisselende thema's tussen inkopers en marktpartijen, met als doel om (informeel) kennis en informatie uit te wisselen.
- In 2018 organiseren wij EcoProcura, het internationale congres op het gebied van duurzaam inkopen. Dat doen we samen met onze partners ICLEI en de rijksoverheid.
- We onderzoeken de mogelijkheden om een soortgelijke constructie als het Convenant Rijnmond op te zetten. In het Convenant Rijnmond wordt de publiek-private samenwerking rondom GWW geïntensiveerd, zodat processen worden versneld, innovaties beter worden toegepast, hinder voor burgers en bedrijven wordt verminderd, verspilling wordt teruggedrongen, het kwaliteitsniveau wordt verbeterd en het (sociaal-) maatschappelijke rendement wordt gemaximaliseerd.
- We bekijken in 2018 hoe we onze prestaties en voortgang op het gebied van MVI kwantitatief meetbaar en inzichtelijk kunnen maken.

4.2 Klimaatbewust

In het Klimaatakkoord van Parijs (2015) spraken 195 landen, waaronder Nederland, af de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 graden. Dit vereist een spoedige omslag in onder meer onze energievoorziening, ons mobiliteitssysteem, onze industrie, ons materiaalgebruik en de inrichting van onze stad. Onze organisatie moet daarom onder meer werk

maken van een klimaatneutrale bedrijfsvoering en klimaatadaptatie bij vastgoed en ruimtelijke ordening (bijvoorbeeld verminderen van afvoer van regenwater via het riool en tegengaan van onnodige verstening). Door klimaatbewust in te kopen kan een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van broeikasgassen worden bereikt.

Aanpak Duurzaam GWW

De sector Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) heeft een lange traditie van aanbesteden. De Aanpak Duurzaam GWW is een praktische werkwijze om duurzaamheid in GWW-projecten een plaats te geven en te koppelen aan duurzaamheidsdoelen. Met deze aanpak worden speciaal met het oog op duurzaamheid stappen zoals het formuleren van ambities, het benoemen en afwegen van kansen en de uitvoering, systematisch doorlopen.

Duurzame elektriciteit

Vanaf januari 2018 kopen wij samen met 16 andere gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen duurzame elektriciteit in. De elektriciteit is nodig voor bijvoorbeeld de dienstgebouwen, wijkcentra, sporthallen en straatverlichting. Uniek in deze aanbesteding is dat de duurzame energie uiteindelijk helemaal regionaal moet worden opgewekt door energiebronnen die (deels) nog gerealiseerd moeten worden. Denk aan windmolens, zonnepanelen en waterkracht. Dit was de eerste aanbesteding in Nederland waarin dit zo expliciet is vastgelegd.

Wat we al echt goed hebben gedaan

- 100% van onze elektriciteitsbehoefte (o.a. voor de gemeentelijke panden en de openbare verlichting) wordt uiterlijk binnen vijf jaar duurzaam en additioneel in de regio opgewekt en geleverd tegen marktconforme prijzen.
- Bij de aanbesteding van het Doelgroepenvervoer is gericht ingezet op een zo hoog mogelijk gebruik van schone brandstof.
- Wij bieden onze medewerkers elektrische fietsen en scooters voor onze dienstreizen aan. Ook kunnen zij gebruikmaken van dienstauto's die rijden op groengas.
- Ons college vergadert papierloos dankzij digitalisering van het bestuurlijke besluitvormingsproces. Dat bespaart per jaar 156 bomen.
- Wij laten gebruik maken van de Barometer Duurzame Bloemen: alle leveranciers hebben toegezegd uiterlijk 2019 het niveau zilver te bereiken.

Wat we blijven doen

- We schrijven het gebruik van de GPR methode voor meting van duurzaamheidsprestaties in de bouw verplicht voor bij aanbestedingen van onze nieuwe gebouwen, zoals we dat eerder deden bij de bouw van het poppodium Doornroosje en de wijkcentra in Willems- en Waterkwartier.
- Het FSC keurmerk is opgenomen in ons standaardbestek voor GWW.
- We participeren in de Green Deal 'Het Nieuwe Draaien'.
- Onze catering werkt met biologische, seizoens- en streekproducten.

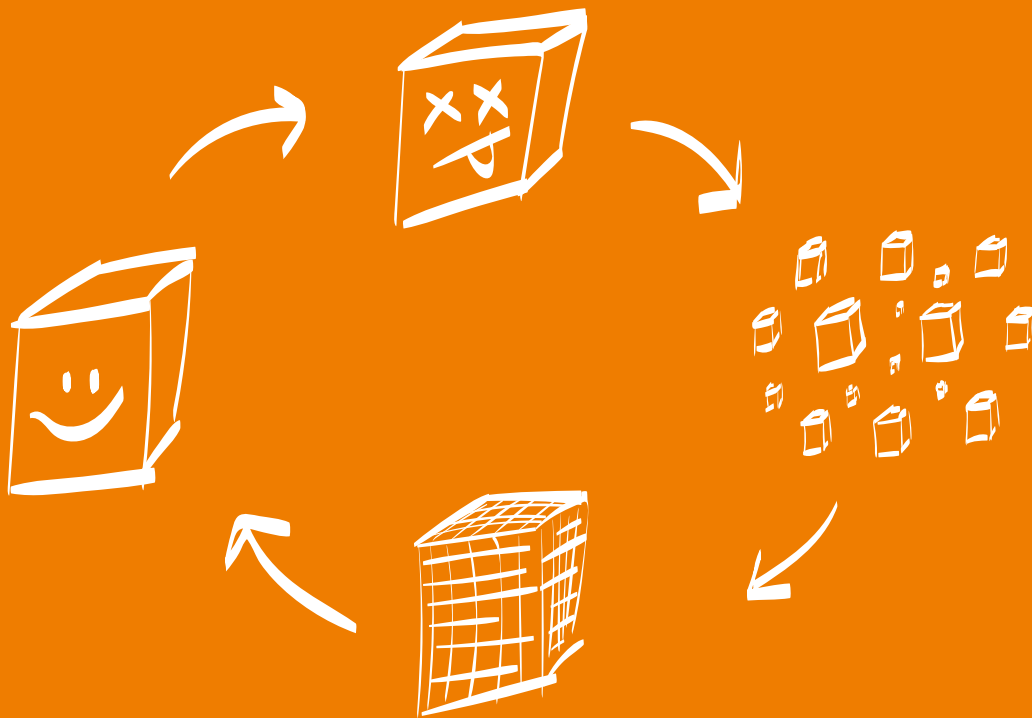

Wat we gaan oppakken

- We introduceren in de periode 2018-2020 de 'Aanpak Duurzaam GWW' (met de instrumenten Omgevingswijzer, Ambitiweb, DuboCalc en CO2-prestatieladder) bij projecten in de GWW sector.
- In 2017 bereiden we de aanbesteding Bedrijfskleding voor. We gaan alle bedrijfskleding in zijn geheel aanbesteden en nemen hier duurzaamheidseisen in mee op het gebied van circulariteit, eerlijke handel en goede arbeidsomstandigheden.
- Bij de evenementen die we zelf organiseren, hanteren we de eigen Nijmeegse standaard voor duurzame evenementen.
- Bij aanbesteding van het bomenbestek zetten we, omwille van het terugdringen van CO2-uitstoot en geluidsoverlast, gericht in op gebruik van elektrische apparaten en gereedschap evenals van hybride voertuigen.
- Klimaatadaptatie wordt een aspect bij het inkoopproces voor ontwikkeling en beheer van ons vastgoed en de openbare ruimte.
- We nemen waar mogelijk de beleidsdoelstellingen met betrekking tot Groen, gezond en beweging mee in aanbestedingen.
- We gaan duurzame methoden en producten uit lopende projecten gedurende het Green Capital jaar (2018) in het zonnetje zetten ('Proeftuinproject'). De focus ligt hierbij op gebiedsgericht werken. We gaan de aanbieder vragen om aan te geven welke methoden en technieken in het project hiervoor in aanmerking komen. Suggesties op dit gebied zijn: toepassen van LED-verlichting, gerecycled asfalt/beton en biobased verkeersborden, straatmeubilair, groene daken en tegengaan cq voorkomen van verharding. Als de aanpak succesvol blijkt, willen we dit verder toepassen in de stad.

4.3

Circulariteit

In het huidige lineaire systeem worden grondstoffen omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd. In de circulaire economie wordt de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen juist gemaximaliseerd en waardevernietiging geminimaliseerd. Oftewel: in een honderd procent circulaire economie bestaat afval niet.

De essentie van circulair inkopen is dat we borgen dat de producten of materialen aan het einde van de levensduur of de gebruiksfase, weer (optimaal) in een nieuwe cyclus ingezet kunnen worden. Maar allereerst moeten we voorkomen dat producten worden geproduceerd die niet of nauwelijks worden gebruikt.

Wat we al echt goed hebben gedaan

- ✓ Als eerste gemeente in Nederland gebruikten wij circulair beton bij de aanleg van een parkeerterrein.
- ✓ We hebben in 2017 samen met de andere deelnemen de gemeenten een visie en ambitie voor een circulair Rijk van Nijmegen opgesteld ('Notitie Rijk van Nijmegen Circulair').

Wat we blijven doen

- ↻ We stellen het gebruik van 15% circulair beton bij bestrating als harde eis.
- ↻ We nemen deel aan de samenwerkingsketen/het kennisplatform: Betonketen Arnhem-Nijmegen.
- ↻ In de GWW-sector laten we materialen (bijvoorbeeld oude straatstenen) waar mogelijk hergebruiken.
- ↻ We nemen met de nodige ambitie deel aan de Benchmark Circulair Inkopen om te kijken waar we vergelijkenderwijs staan op het gebied van circulariteit.
- ↻ We maken zoveel mogelijk gebruik van een gesloten grondbalans: grond die bij een bepaald project vrijkomt, moet in het projectgebied zelf worden hergebruikt en niet op een andere locatie. Dit resulteert in minder vervoersbewegingen en daarmee minder CO2-uitstoot.

Wat we gaan oppakken

- ✎ We voeren minimaal drie aanbestedingen per jaar uit op basis van de principes van circulair inkopen. We beginnen in 2017 met Bedrijfskleding, Meubilair en een nog nader te bepalen project, bij voorkeur in de GWW-sector.
- ✎ We verkennen in 2017 of we gaan deelnemen aan de Green Deal Circulair Inkopen.
- ✎ We gaan de kennis die we opdoen op het gebied van circulair inkopen delen met de regio.

Benchmark Circulair Inkopen

Door onlangs deel te nemen aan de Benchmark Circulair Inkopen (een lichtversie) hebben wij op 7 juni 2017 samen met de Gemeente Wageningen de eerste prijs in de 'Circulair Inkopen Award Gelderse Gemeenten' ontvangen. Waar Wageningen als gemeente zeer goed scoorde op strategisch vlak, blonken wij uit op uitvoerend vlak. De Benchmark is opgezet om zaken rondom circulair inkopen in kaart te brengen, de progressie van gemeenten te monitoren en meer transparantie op dat vlak te creëren.

4.4

Biobased

Bij biobased inkopen worden producten ingekocht die geheel of gedeeltelijk van hernieuwbare grondstoffen zijn gemaakt. Zo kunnen suikerbieten dienen als grondstof voor bioplastic en kunnen bladeren van landbouwgewassen worden gebruikt om gevelplaten te maken. Het gebruik van fossiele grondstoffen wordt op deze manier teruggedrongen, waardoor de transitie naar een 'low carbon' economie wordt ondersteund. De markt voor biobased producten is volop in ontwikkeling, al is het aanbod nog beperkt.

Wat we al echt goed hebben gedaan

- Dankzij functionele specificatie bij de aanbesteding van het stadsbussenvervoer rijden de stadsbussen op groengas (geproduceerd uit lokaal GFT-afval).
- Waar mogelijk lopen de voertuigen van het gemeentelijk wagenpark ook op groengas.

Wat we blijven doen

- 70% van de afvalstromen van ons bedrijfsafval in de periode 2013 - 2022 wordt hergebruikt of gerecycled, de overige 30% (restafval) wordt ingezet om energie uit op te wekken.

Wat we gaan oppakken

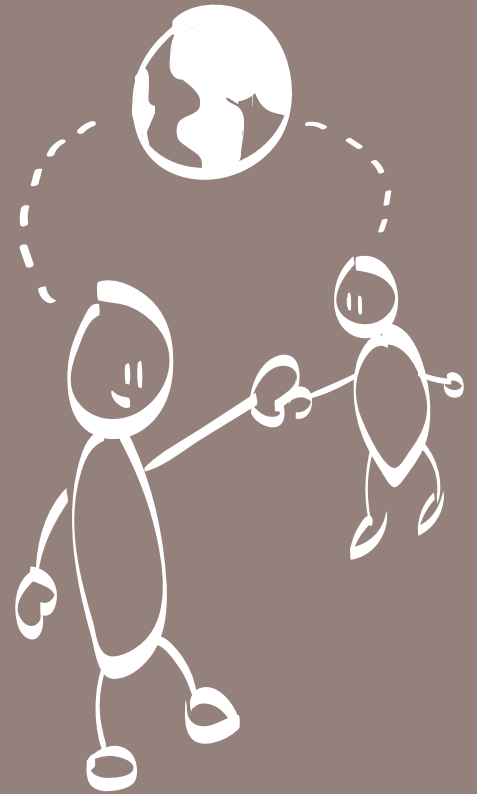
- We verkennen de (financiële) mogelijkheden voor biobased toepassingen in de openbare ruimte (denk aan verkeersborden, meubilair etc.).
- Vanaf september 2017 verkennen wij in provinciaal verband de mogelijkheden van MVI bij de nieuwe concessie van het stadsbussenvervoer, vooruitlopend op het in 2022 aflopende huidige contract.

Stadsbussen op GFT afval

Onze stadsbussen rijden op groengas, gewonnen uit GFT afval uit onze gemeente. Hiermee hebben we een omslag teweeggebracht. De leverancier heeft in plaats van traditionele dieselbussen bussen geleverd die geschikt zijn voor groengas. Wij zijn in dit project als launching customer opgetreden. Wij willen ons vaker profileren als launching customer en nieuwe innovatieve en duurzame initiatieven te stimuleren.

4.5

Social return en Internationale Voorwaarden

Social return is een aanpak om meer werkgelegenheid (extra banen, werkervaringsplekken of stageplekken) te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep bestaat uit mensen die bijvoorbeeld al voor langere tijd werkloos zijn, mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn of jonge mensen met een beperking. Het op deze manier beschikbaar maken van banen of werkgelegenheid zorgt ervoor dat de beoogde doelgroep kan participeren in de arbeidsmarkt naar beste vermogen en er gebruik wordt gemaakt van extra productiviteit die anders onaangetast blijft.

De internationale sociale voorwaarden richten zich op het bevorderen van de internationale arbeidsnormen, zoals het tegengaan van dwangarbeid, slavernij, kinderarbeid

en discriminatie. Het toepassen van de internationale sociale voorwaarden bij grote opdrachten voor leveringen, diensten en werken draagt bij aan het uitbannen van zulke misstanden in de inkoopketen.

De internationale sociale voorwaarden vereisen namelijk dat leveranciers actie ondernemen om risico's voor de arbeidsnormen en mensenrechten in de keten te verkleinen. Het is de bedoeling dat voor producten met een internationale productieketen inzichtelijk wordt gemaakt welke risico's op mensenrechtenschendingen er zijn, en dat in de keten wordt ingezet op het voorkomen van deze risico's.

Wat we al echt goed hebben gedaan

- ✓ Naast het hanteren van een minimale eis kijken we bij alle aanbestedingen hoe er maximale winst op het gebied van SROI behaald kan worden.
- ✓ Het schoonmaakbedrijf realiseert een SROI percentage van 70%, de cateraar en de fietskoerier realiseren elk een percentage van 30%.
- ✓ Bij de aanbesteding van volwasseneneducatie is, op initiatief van de markt zelf, een SROI percentage van 10% gehanteerd.
- ✓ Nijmegen is een Fairtrade gemeente sinds 2016. Koffie en thee die we schenken, voldoen aan de uitgangspunten van Fairtrade.

Wat we blijven doen

- Ons beleidsuitgangspunt is, dat 5% van de opdrachtwaarde wordt ingezet voor SROI-activiteiten. Bij projecten waarin sprake is van een grote toeleveringscomponent, is dit 7% van de loonsom. Bij opdrachten boven 50.000 euro passen we altijd SROI toe.
- We vragen bedrijven altijd een SROI verklaring te ondertekenen.
- We hechten veel belang aan goed werkgeverschap, goed bestuur en een passende beloning voor zowel bestuurders als werknemers. Vanuit onder meer het Regionaal Ondersteuningsbureau stellen we daarom op de genoemde vlakken eisen aan de opdrachtnemers.

Wat we gaan oppakken

- ✎ We stimuleren waar mogelijk het ION (Inclusief Ondernemers Netwerk, opgericht door bedrijven die sociaal maatschappelijk ondernemen) en kijken welke rol zij kunnen spelen in opdrachten die door ons uitbesteed worden.
- ✎ We gaan bij drie aanbestedingen (waaronder in ieder geval bedrijfskleding in 2017) per jaar uitdrukkelijk bekijken of die volgens de ISV aanbesteed kunnen worden.

Volwasseneneducatie

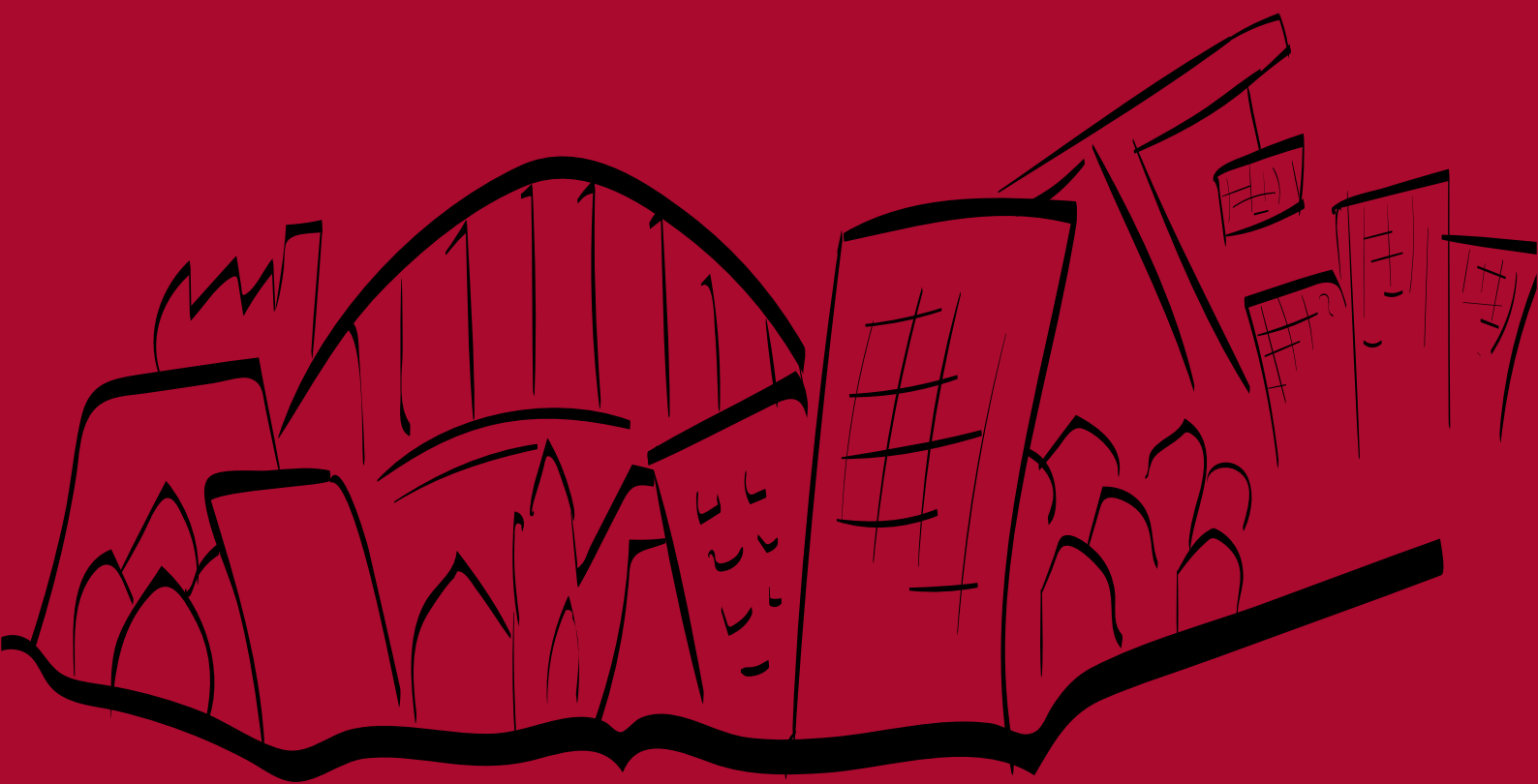
Bij het project Volwasseneneducatie werd in eerste instantie een regulier, volgens het inkoopbeleid vastgesteld, SROI-percentage gehanteerd. Door een grondige marktconsultatie te organiseren werd duidelijk, met name vanuit de leveranciers zelf, dat de geëiste SROI-percentages makkelijk haalbaar en zelfs te overtreffen waren. In onderling overleg zijn de SROI-doelstellingen vervolgens hoger vastgesteld.

Inclusief Ondernemers Netwerk (ION) stimuleren

In 2016 is op initiatief van een aantal enthousiaste ondernemers het Inclusief Ondernemers Netwerk opgericht. ION bestaat uit ondernemers die mensen met een beperking of kwetsbare positie op de arbeidsmarkt betaald werk bieden. Zij hebben als doel om:

1. *Inclusieve ondernemers met elkaar te verbinden, zichtbaar te maken en te versterken;*
2. *Inclusief ondernemen te stimuleren en actief in te zetten op de realisatie van meer werk voor mensen die ondersteuning nodig hebben om op eigen kracht toe te treden tot de arbeidsmarkt.*

Enkelvoudig onderhandse inkoopopdrachten worden met voorrang bij ION-leden uitgezet.

Colofon

Uitgave november 2017

Dit document is opgesteld door de Gemeente Nijmegen,
Afdeling Financiën, Team Inkoop.

Voor meer informatie:

inkoop@nijmegen.nl